

Sygn. akt II C 166/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Gawlik

Ławnicy:	/
-----------------	---

Protokolant: Hanna Świątek

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2015 roku w Rybniku

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w A.

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiemu

Szpitalowi (...) w R.

o zapłatę

- 1) uchyla nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. z dnia 30.03.2015 roku w sprawie sygnatura II Nc 26/15 w całości;
- 2) umarza postępowanie w części dotyczącej kwoty 93.260 zł (dziewięćdziesiąt trzy tysiące dwieście sześćdziesiąt złotych);
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.497 zł (cztery tysiące czterysta dziewięćdziesiąt siedem złotych) z odsetkami za zwłokę określonymi na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, liczonymi od dnia 16.03.2015 roku do dnia zapłaty;
- 4) oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- 5) kosztami postępowania obciąża powoda w całości;
- 6) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7.357 zł (siedem tysięcy trzysta pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwota 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) stanowi koszty zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: II C 166/15

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z o.o. w A. domagał się **zasądzenia** od pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital (...) w R. **kwoty 99.700,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami** od dnia

wytoczenia powództwa, tj. od dnia 16 marca 2015 roku do dnia zapłaty i zasądzenia na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, iż w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą, w ramach postępowań o udzielenie zamówień publicznych, zawarł z pozwanym umowy, na świadczenie kompleksowych usług pralniczych na rzecz pozwanego. Powód właściwie wywiązał się ze swego zobowiązania, w związku z czym wystawił pozwanemu faktury VAT : w dniu 30 czerwca 2014 r. fakturę na kwotę 44.553,95 zł i w dniu 31.12.2013 r. na kwotę 48371,47 zł. Pozwany nie uiścił jednak należności, w związku z czym powód pismem z dnia 22 stycznia 2015 r. wezwał go do dobrowolnej zapłaty należności- bezskutecznie. Na dochodzoną w pozwie kwotę składa się należność główna w wysokości 92.925,42 zł oraz skapitalizowane na dzień 15 marca 2015 r. odsetki wyliczone na kwotę 6.774,68 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 30 marca 2015 r., Sąd uwzględnił powództwo w całości zasądzając dochodzoną należność wraz z kosztami procesu.

Zarzutami od nakazu zapłaty z dnia 10.04.2015 r. pozwany wniosł o uchylenie nakazu zapłaty w całości i oddalenie powództwa oraz i zasądzenie kosztów postępowania. Zarzucił, iż zaspokoił roszczenie główne dochodzone przez powoda płacąc mu kwotę 48.371,47 zł w dniu 3.03.2015 , a kwotę 44.553,95 zł w dniu 4.03.2015r, zatem jeszcze przed wytoczeniem powództwa. Cała należność główna została uregulowana, przez co roszczenie powoda w tej części żądania wygasło jeszcze przed wytoczeniem powództwa. Pozwany przyznał, iż zawarł z powodem umowy jak wyżej , jednakże wierzytelności przestały istnieć na skutek zapłaty. Zarzucił, że nie spóźnił się z zapłatą, a to wobec brzmienia §7 ust.5 umowy nr (...) -2011 oraz §5 ust.2 umowy nr (...) -2008, w myśl których termin płatności wynosi 30 dni licząc od dnia doręczenia prawidłowo wystawionej faktury VAT do siedziby pozwanego. Powód natomiast nie zaferował żadnego dowodu na okoliczność doręczenia pozwanemu wskazanych w pozwie faktur VAT w określonym terminie , ani na okoliczność zapłaty należności po terminie, zatem nie dopełnił wymogu z art. 6 k.p.c., zatem w tej części powództwo powinno być oddalone jako nieudowodnione.

W odpowiedzi na zarzuty, pismem z dnia 15.05.2015 r. **powód cofnął** powództwo co do kwoty **93.260,72 zł** wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie wnosząc o umorzenie postępowania w tym zakresie, domagając się jednocześnie zasądzenia pozostałej kwoty w wysokości 6.439,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

Sąd ustalił co następuje :

Strony w wyniku postępowania o udzielenie zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego zawarły umowy, których przedmiotem są usługi pralnicze dla pozwanego Szpitala.

Bezspornym jest, że strony łączą zawarte umowy o świadczenie przez powoda na rzecz pozwanego usług pralniczych : umowa z dnia 20.02.2009 roku nr (...)398-pPN/45-2008 i z dnia 29 lutego 2012 r. nr (...)335-pPN/42-2011.

Wobec brzmienia §7 ust.5 umowy nr (...) -2011 oraz §5 ust.2 umowy nr (...) -2008, termin płatności wynosi 30 dni licząc od dnia doręczenia prawidłowo wystawionej faktury VAT do siedziby pozwanego.

Strony nie kwestionowały prawidłowego wywiązania się wykonawcy z umowy, nie podnosiły ewentualnych problemów związanych z jakością wykonanej usługi.

Spór dotyczy finansowych rozliczeń na gruncie zawartych umów, a konkretnie sposobu dostarczenia faktury za wykonaną przez powoda usługę do siedziby pozwanego, a co za tym idzie terminu jej przedstawienia do zapłaty, skutkiem czego - terminu, od którego należałoby liczyć ewentualne odsetki za zwłokę w ich zapłaceniu.

Powód przedstawił przy pozwie odpisy faktur z potwierdzeniem, iż zostały one odebrane w siedzibie pozwanego tj. na terenie Szpitala w R., przez osobę potwierdzającą wykonanie usługi. natomiast pozwany nie zaferował żadnego

dowodu na okoliczność, że osoba podpisana jako odbierająca każdą z faktur, nie była do tego uprawniona, nie wykazał, aby odbierający fakturę zobowiązany był opatrzyć ją pieczętą zamawiającego.

Powód właściwie wywiązał się ze swego zobowiązania, w związku z czym wystawił pozwanemu faktury VAT : w dniu 30 czerwca 2014 r. fakturę na kwotę 44.553,95 zł, która odebrana została przez osobę uprawnioną do jej otrzymania w dniu 09.07.2014 r. i podpisana jej nazwiskiem (k.47) oraz w dniu 31.05.2014 r. r. na kwotę 48.371,47 zł również odebrana i podpisana przez osobę uprawnioną jej nazwiskiem w dniu 11.06.2014 (k.46).

Ponieważ pozwany nie uiszczył w terminie należności z faktur, powód pismem z dnia 22 stycznia 2015 r. wezwał go do dobrowolnej zapłaty należności - bezskutecznie.

Na dochodzoną w pozwie kwotę składa się należność główna (suma faktur) w wysokości 92.925,42 zł oraz skapitalizowane na dzień 15 marca 2015 r. odsetki wyliczone na kwotę 6.774,68 zł.

Pozwany zarzuca, że przyjęcie przez powoda terminu zapłaty z faktur nie może być liczone jako 30 dni od dat ich odbioru figurujących na fakturach, bowiem nie są one równoznaczne z datami przyjęcia ich przez pozwanego do płatności, jako, że nie zostały przedstawione do podpisu w siedzibie pozwanego, a ta jest siedzibą administracji pozwanego.

Powód liczy termin wymagalności faktury opiewającej na kwotę 44.553,95 od 06.08.2014 r., a faktury opiewającej na kwotę 48.371,47 od dnia 07.07.2014r. Na dzień 15 marca 2015 r. wyliczył odsetki za zwłokę w płatności na kwotę 6.774,68 zł licząc je w wysokości odsetek ustawowych.

Bezspornym jest pomiędzy stronami , że pozwany, przed wpływieniem pozwu w niniejszej sprawie uregulował płatności z obu faktur: z faktury na kwotę 48.371,47 zł w dniu 03.03.2015 r., a z faktury na kwotę 44.553,95 zł w dniu 04.03.2015 zł.

Powód dał temu wyraz cofając powództwo co do kwoty 93.260,72 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia i wniósł o umorzenie postępowania w tym zakresie, żądając równocześnie zasądzenia od pozwanego kwoty 6.439,38 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych.

Sąd zważył:

Istotą sporu jest, czy powód ma prawo liczyć odsetki za zwłokę w płatności z faktur z uwzględnieniem daty faktycznego ich odbioru przez zamawiającego, figurującej na fakturach , a jeśli nie, to od jakiej daty, zatem od kiedy należy liczyć odsetki za opóźnienie oraz w jakiej wysokości – czy w ustawowej jak podnosi powód, czy też w wysokości określonej zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Nie sposób zgodzić się z pozwanym, aby faktury odebrały osoby nieuprawnione, osoby nie znane pozwanemu, skoro nie kwestionował on, że usługi zostały przez powoda wykonane, a faktury ostatecznie przedłożone kompetentnej komórce do ich realizacji, ani też nie wskazał, aby w treści umów łączących strony znalazły się sprecyzowania konkretnego podmiotu uprawnionego do odbioru faktur. Nie jest uzasadnieniem dla jego stanowiska, że „ Szpital to moloch i nie jestem w stanie ustalić , kim są osoby podpisane jako odbierający faktury „ , tym bardziej ,że osoby te podpisały się czytelnie, a swój podpis opatrzyły datą. Zatem dowolność pozwanego, co do przyjęcia terminu ,od jakiego liczy on czas realizacji faktur jest nieuzasadniona. Pozwany nie może oczekiwać od powoda większej staranności w dostarczaniu faktur, niż sam jej dokłada, by należycie wywiązać się z łączącej strony umowy.

Przyjąc zatem należy, że pozwany opóźnił się z zaplaceniem należności z faktur, a opóźnienie w wykonaniu świadczenia pieniężnego zawsze rodzi szkodę; odszkodowanie za opóźnienie z zapłatą długu pieniężnego polega na naliczeniu odsetek. Powstanie tego prawa jest niezależne od tego, czy roszczenie o odsetki zostało podniesione, czy też nie, wynika bowiem z samego faktu opóźnienia. Natomiast rzeczą wtórną jest wysokość odsetek z tytułu opóźnienia - ta może być określona umową albo też może wynikać z przepisów prawa.

W niniejszej sprawie, po sprecyzowaniu stanowisk stron, kwestia ta stanowi istotę sporu.

W żadnej z przedstawionych umów nie można dopatrzeć się zapisu precyzującego rodzaj odsetek za opóźnienie. Strony uregulowały jedynie kwestię wystawienia faktury VAT oraz terminy ich płatności. Uznać więc należy, iż skoro strony nie umówiły się w tym zakresie, to powodowi należą się odsetki przewidziane przepisami prawa.

Z uwagi na daty realizacji usług i wystawionych faktur za wykonane usługi, wobec braku innego uregulowania w treści umów, zastosowanie w sprawie znajdzie ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Powstaje natomiast pytanie o wzajemny stosunek art. 8 w/w ustawy i art. 481 § 2 k.c. Zgodnie z art. 8 ust. 1 przywołanej Ustawy, w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki w wysokości odsetek za zwłokę określanej na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie;
- 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie albo wezwaniu.

W niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki przepisu art. 8 art. 1 Ustawy.

Dłużnik, który bez wątplenia jest podmiotem publicznym w rozumieniu Ustawy (art. 4 pkt 2), spełnił świadczenie pieniężne, jednakże nie dotrzymał umówionego, powód nie otrzymał zapłaty w terminie. Zresztą okoliczności te, w sprawie, nie były sporne. Konsekwentnie, przepis ten przewiduje w przypadku opóźnienia odsetki określane na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa czyli tzw. odsetki od zaległości podatkowych.

Kwestia wzajemnych relacji obu uregulowań była już przedmiotem analiz w orzecznictwie. Zwrócić należy uwagę, iż Ustawa, która znalazła swe zastosowanie w sprawie, zastąpiła wcześniejsze uregulowania w tym przedmiocie tj. ustawę z 12.06.2003 r. - Terminy zapłaty w transakcjach handlowych, która z kolei zastąpiła ustawę z 6.09.2001 - Terminy zapłaty w obrocie gospodarczym. Kwestia ta ma znaczenie, gdyż wcześniejsze orzecznictwo odnosiło się do uregulowań obecnie już nieobowiązujących, które jednak, co do zasady, nie odbiegały od rozwiązania przewidzianego ustawą z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. W tym miejscu należy przywołać stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 28 lutego 2007 r. (V CSK 445/06) zgodnie z którym, o względnym charakterze normy art. 481 § 1 k.c. świadczy także szczególna regulacja przewidziana w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o terminach zapłaty w obrocie gospodarczym, a obecnie w art. 9 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. Nr 139, poz. 1323 ze zm.), która byłaby zbędna, gdyby art. 481 § 1 k.c. miał charakter bezwzględnie obowiązujący. Sąd podziela nadto stanowisko Sądu Apelacyjnego w Warszawie wyrażone wyrokiem z dnia 5.09.2014 r. (I ACa 287/14), że w przypadku spełnienia warunków zastosowania art. 7 ustawy z 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych jako przepisu szczególnego, wyłączone jest stosowanie normy ogólnej wyrażonej w art. 481 par 2 k.c.

Analiza przepisów prowadzi do wniosku, że art. 8 Ustawy, stanowi lex specialis wobec postanowień kodeksu cywilnego. Na taką wzajemną relację wskazuje zarówno treść art. 1 Ustawy, w której wprost zapisano, że określa ona szczególne uprawnienia wierzyciela i obowiązki dłużnika w związku z terminami zapłaty w Ustawy nie modyfikowały postanowień Kodeksu cywilnego o wymagalności świadczeń pieniężnych oraz o skutkach opóźnienia i zwłoki dłużnika. Ustawa zawiera własną definicję transakcji handlowych (art. 4 pkt 1), wymienia krąg podmiotów nią objętych, a także wprost wyłącza spod jej działania określone długi i umowy (art. 3). Także te elementy nakazują przyjąć, że reguluje ona w sposób szczególny w stosunku do Kodeksu cywilnego (art. 481 § 2 k.c.) wysokość odsetek należnych w przypadku opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego. Modyfikacja ta dotyczy wysokości odsetek, które są naliczane w przypadku opóźnienia dłużnika, zastępując odsetki w wysokości ustawowej, odsetkami w wysokości wynikającej z przepisu art. 56 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa. Zatem, w przypadku spełnienia warunków

zastosowania art. 8 Ustawy jako przepisu szczególnego, wyłączone jest stosowanie normy ogólnej wyrażonej w art. 481 § 2 k.c. Przepis art. 8 Ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w granicach zawartej w nim hipotezy deroguje, jako przepis szczególny, art. 481 § 2 k.c. Strony mogły oczywiście umówić się na odsetki ustawowe, bądź wyższe, ale z możliwości tej nie skorzystały.

Zatem powodowi przysługują odsetki za opóźnienie w wysokości odsetek za zwłokę określanych na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa.

Powód skapitalizował dochodzone odsetki w wysokości ustawowej na dzień 15.03.2015 r. dochodząc zasądzenia na jego rzecz kwoty 6.774 zł wraz z dalszymi odsetkami. Skoro powodowi przysługują odsetki, ale w innej wysokości niż ustawowe, Sąd dokonał ich przeliczenia z faktur za okres od dnia wymagalności na dzień 15.03.2015 r. w wysokości odsetek za zwłokę określanych na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa.

Tak też w przypadku poszczególnych wystawionych faktur odsetki wyniosły:

1. z faktury VAT wystawionej na kwotę 48.371,47 zł wymagalnej dnia 11.07.2014 r. uregulowanej dnia 03.03.2015r. – odsetki 2.317 zł;
2. z faktury VAT wystawionej na kwotę 44.553,95 zł wymagalna dnia 08.08.2014 r. uregulowanej 04.03.2015 r. . – odsetki 2.180 zł.

Łączna kwota skapitalizowanych odsetek na dzień 15.03.2015 r. wyniosła 4.497 zł.

Żądanie odsetek za opóźnienie od zaległych odsetek możliwe jest dopiero od momentu wytoczenia powództwa o odsetki (n k. 56), jeżeli strony nie uzgodniły inaczej. Biorąc więc pod uwagę powyższe, Sąd zasądził w punkcie 3 wyroku kwotę 4.497 zł tytułem skapitalizowanych odsetek wraz z dalszymi odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa o te odsetki w wysokości odsetek za zwłokę określonych na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Ponieważ faktury zostały uregulowane przed wytoczeniem powództwa, a pozwany ze skutkiem prawnym cofnął roszczenie do wysokości 93.260 zł, Sąd po myśli art. 355 k.p.c. umorzył postępowanie w tym zakresie (pkt.2 wyroku).

Dalej idące roszczenie pozwanego Sąd oddalił, jako że z żądanej w pozwie do zapłaty kwoty 99.700,10 zł, w pkt. 2 i 3 wyroku orzeczono do łącznej wysokości roszczenia 97.757,72 zł, obejmując nim roszczenie wynikające z faktur (łącznie 92.925,42 zł) oraz częściowo odsetek .Te ostatnie Sąd jednak przeliczył według przepisów przyjętych do rozliczenia przywołaną Ustawą.

W punkcie 1 wyroku Sąd uchylił nakaz zapłaty w całości po myśli art. 496 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. , albowiem pozwany uległ żądaniu powoda tylko co do nieznaczonej części swojego żądania, a cofnięciu w części roszczenia, Sąd w rozliczaniu kosztów przypisał skutek z art. 98 k.p.c. tj. skutek przegranej procesu w tym zakresie.